

VEMW

Hét kenniscentrum en dé
belangenbehartiger voor zakelijke
energie- en watergebruikers.

Autoriteit Consument en Markt
Raad van Bestuur
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Woerden : 12 september 2013

onze ref. : E13b18
doorkiesnr. : 0348 48 43 55
e-mail : fvdv@vemw.nl

Onderwerp : Schriftelijke zienswijze ontwerpbesluit criteria spanningsdips hoogspanningsnetten

Geachte heer, mevrouw,

In de Staatscourant van 1 augustus 2013 stelt de Raad van Bestuur van de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de Raad) belanghebbenden in de gelegenheid te reageren op het ontwerpbesluit criteria spanningsdips hoogspanningsnetten. VEMW maakt van de geboden gelegenheid graag gebruik.

Algemeen

VEMW is verheugd met het voornemen van de Raad om criteria vast te stellen voor spanningsdips op hoogspanningsnetten. Spanningsdips kunnen bedrijfs- en productieprocessen van zakelijke afnemers van elektriciteit ernstig verstoren en leiden tot hoge en onnodige kosten. VEMW ziet het voornemen van de ACM om deze criteria op te nemen in de Netcode Elektriciteit als een belangrijke stap vooruit. Het is evenwel jammer dat een besluit over een harde norm, voor het maximale aantal spanningsdips dat zich mag voordoen op een aansluiting, pas in 2018 wordt genomen.

Harde norm in 2018

VEMW begrijpt uit het ontwerpbesluit dat de Raad de gezamenlijke netbeheerders opdraagt om uiterlijk 1 januari 2018 een nieuw codewijzigingsvoorstel met criteria voor spanningsdips in te dienen. Dit nieuwe voorstel dient voor netten met een spanningsniveau van 35 kV en hoger in elk geval criteria en een nalevingsverplichting ten aanzien van spanningsdips te bevatten. Volgens VEMW moet het glashelder vast staan wat voor norm nu moet worden ontwikkeld en ingediend voor 1 januari 2018. Bij de totstandkoming van het huidige ontwerpbesluit is daarover erg veel discussie geweest.

VEMW heeft herhaaldelijk de voorkeur uitgesproken voor een representatieve norm op de aansluiting van een afnemer. Daarmee bedoelen we een diepte-duur tabel die bij overschrijding moet leiden tot maatregelen. Deze nalevingsverplichting is echter (nog) niet uitvoerbaar omdat er volgens de netbeheerders onvoldoende data beschikbaar is voor het vaststellen van een effectieve norm op het niveau van de aansluiting. De huidige beschikbare gegevens hebben betrekking op spanningsdips die zich op enigerlei plaats hebben voorgedaan in het net. Data m.b.t. het voorkomen van spanningsdips per aansluiting – de relevante maatstaf voor een effectieve en acceptabele norm – ontbreekt.

Hét kenniscentrum en dé belangenbehartiger voor zakelijke energie- en watergebruikers

Houttuinlaan 12
3447 GM WOERDEN

Telefoon 0348 48 43 50
E-mail desk@vemw.nl
Internet www.vemw.nl

ABN-AMRO Bank 55 14 08 340
KvK Utrecht 30 14 70 22

Ter illustratie van wat VEMW verstaat onder representatief een tabel met het gemiddeld aantal spanningsdips op een aansluiting. Deze genoemde aantallen liggen veel meer in lijn met de huidige ervaring van eindverbruikers dan de normen die voorgesteld worden door de ACM en de netbeheerders.

Tabel 1: Gemiddeld aantal spanningsdips op het Hoogspanningsnet in Nederland

Residual Voltage u [%]	Duration t [ms]				
	$10 \leq t \leq 200$	$200 < t \leq 500$	$500 < t \leq 1,000$	$1,000 < t \leq 5,000$	$5,000 < t \leq 60,000$
$90 > u \geq 80$	4.0	0.3	0.4	0.1	
$80 > u \geq 70$	1.3	0.3	0.2	0.0	
$70 > u \geq 40$	0.9	0.1	0.0	0.0	
$40 > u \geq 5$	0.7	0.0	0.0	0.0	
$5 > u$	0.3	0.0	0.1	0.9	

Bron: 5th CEER Benchmarking Report on the Quality of Electricity Supply

Als de in dit ontwerpbesluit voorgestelde norm op de aansluiting nageleefd zou moeten worden kan een afnemer 33 keer geconfronteerd worden met een hinderlijke dip alvorens onderzoek wordt ingesteld. Dat is totaal onacceptabel als representatieve norm op een aansluiting en kan niet de basis zijn voor het nieuwe voorstel voor criteria dat voor 1 januari 2018 moet worden ingediend.

VEMW begrijpt daarnaast dat de Raad de gezamenlijke netbeheerders op korte termijn de opdracht wil geven om meetgegevens van alle aangeslotenen op het hoogspanningsnet te verzamelen. Die gegevens moeten gebruikt worden om in de toekomst die representatieve norm (nalevingsverplichting) op de aansluiting te ontwikkelen. Het moet in geen geval zo zijn dat straks weer discussie tussen partijen ontstaat over de te ontwikkelen norm. Daarom is het van groot belang dat artikel 3.3.6^e van de Netcode de gezamenlijke netbeheerders een duidelijke opdracht geeft tot het opnemen van een representatieve norm op de aansluiting. De huidige zinsnede in het artikel 3.3.6^e van de Netcode 'criteria voor netten en een nalevingsverplichting ten aanzien van spanningsdips' is dat absoluut niet en zal wederom leiden tot discussie en mogelijk een ongewenst resultaat.

Definitie hinderlijke spanningsdip

VEMW begrijpt dat in het ontwerpbesluit voorgesteld wordt om onderscheid te maken tussen hinderlijke –en niet-hinderlijke spanningsdips. VEMW is niet betrokken bij het bepalen van de exacte grens tussen hinderlijke en niet-hinderlijke dips. VEMW begrijpt dat dit onderscheid noodzakelijk is maar wil benadrukken dat een spanningsdip die 10 tot 200 milliseconde duurt met een diepte van 70-40 procent door zakelijke afnemers ervaren wordt als een hinderlijke spanningsdip. In het zogenaamde 'consultatiedocument' spanningsdips' behoren deze dips nog tot de categorie matig schadelijke dips. Naast het feit dat deze dips kunnen leiden tot behoorlijke schade is het gezien de informatievoorziening over spanningsdips ook noodzakelijk dat deze categorie behoort onder de definitie hinderlijke spanningsdips.

Informatievoorziening

Voor zakelijke afnemers is het van groot belang dat zij, nadat een spanningsdips is opgetreden, geïnformeerd worden over de karakteristieken (diepte en duur) van de spanningsdip. Aan de hand daarvan kan bijvoorbeeld gecontroleerd worden of de beveiligingsinstellingen van de installatie van de afnemer goed afgesteld zijn geweest. Deze informatie moet zo snel mogelijk beschikbaar worden gesteld. Volgens VEMW is het mogelijk om dit binnen 1 of 2 dagen aan de

afnemer te voorzien. Op zijn minst kunnen de PQM meters ter plaatste uitgelezen worden en die informatie kan aan de afnemer ter beschikking worden gesteld. Een termijn van 10 dagen is volgens VEMW veel te lang. Zakelijke afnemers van elektriciteit hebben ook behoefte aan informatie over de oorzaak van een spanningsdip. VEMW begrijpt dat er soms meer tijd nodig is om de oorzaak van een spanningsdip te achterhalen en is met betrekking tot de oorzaak van een spanningsdip tevreden met een termijn van 10 dagen.

Tijdens de hoorzitting over het ontwerpbesluit spanningsdips op 5 september 2013 ten kantore van de ACM heeft VEMW voorgesteld om de informatievoorzieningsplicht, die voortvloeit uit artikel 6.2.8 van de Netcode, op te splitsen in enerzijds de dipkarakteristiek en anderzijds de vermoedelijke oorzaak. Op die manier kan voor beide elementen een passende termijn worden gekozen. VEMW begrijpt dat dit volgens de gezamenlijke netbeheerders niet mogelijk is omdat het systeem slechts is ontworpen als monitoringssysteem. De PQM meters zouden niet op afstand voor één geval uitgelezen kunnen worden vanwege het feit dat de meters hun maximale transportcapaciteit om data te versturen bereikt hebben. VEMW wil benadrukken dat een hinderlijke spanningsdip miljoenen euro's schade kan veroorzaken. Enige medewerking aan het voorkomen van deze schade, bijvoorbeeld door het ter plaatste uitlezen van een meter, is zeer gewenst. Daarnaast begrijpt VEMW dat aangeslotenen op het landelijke elektriciteitsnet van TenneT allemaal een eigen PQM-meter krijgen. VEMW verzoekt de Raad dan ook om deze overwegingen mee te nemen bij een besluit over het opsplitsen van de informatieplicht met passende termijnen.

Beoordeling efficiëntie en doelmatigheid

VEMW begrijpt uit het ontwerpbesluit dat na overschrijding van de voorgestelde norm de netbeheerder een onafhankelijke deskundige partij opdracht zal geven om onderzoek te laten doen naar de fysieke oorzaak van de hinderlijke spanningsdips. Op basis van het onderzoek zal de netbeheerder maatregelen voorstellen die nodig zijn om de criteria te kunnen realiseren. Deze maatregelen zullen worden getroffen indien ze technisch, maatschappelijk en economisch verantwoord zijn. VEMW vraagt zich af wie de genoemde criteria; technisch, maatschappelijk en economisch verantwoord, zal beoordelen. VEMW is van mening dat een netbeheerder niet eenzijdig kan opleggen dat een maatregel verantwoord is. VEMW is van mening dat dit allerminst getoetst moet worden door de toezichthouder of een onafhankelijke deskundige partij.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en gaan er van uit dat onze zienswijze onderdeel zal zijn van uw besluitvormingsproces. Vanzelfsprekend zijn wij desgewenst beschikbaar voor het verschaffen van een nadere (mondelijke) toelichting.

Hoogachtend,

dr. H. Grunfeld,
Algemeen directeur